Informatiebijeenkomst

Jaarstukken 2022
Voorjaarsnota 2023

23 februari 2023

Gemeente Utrecht

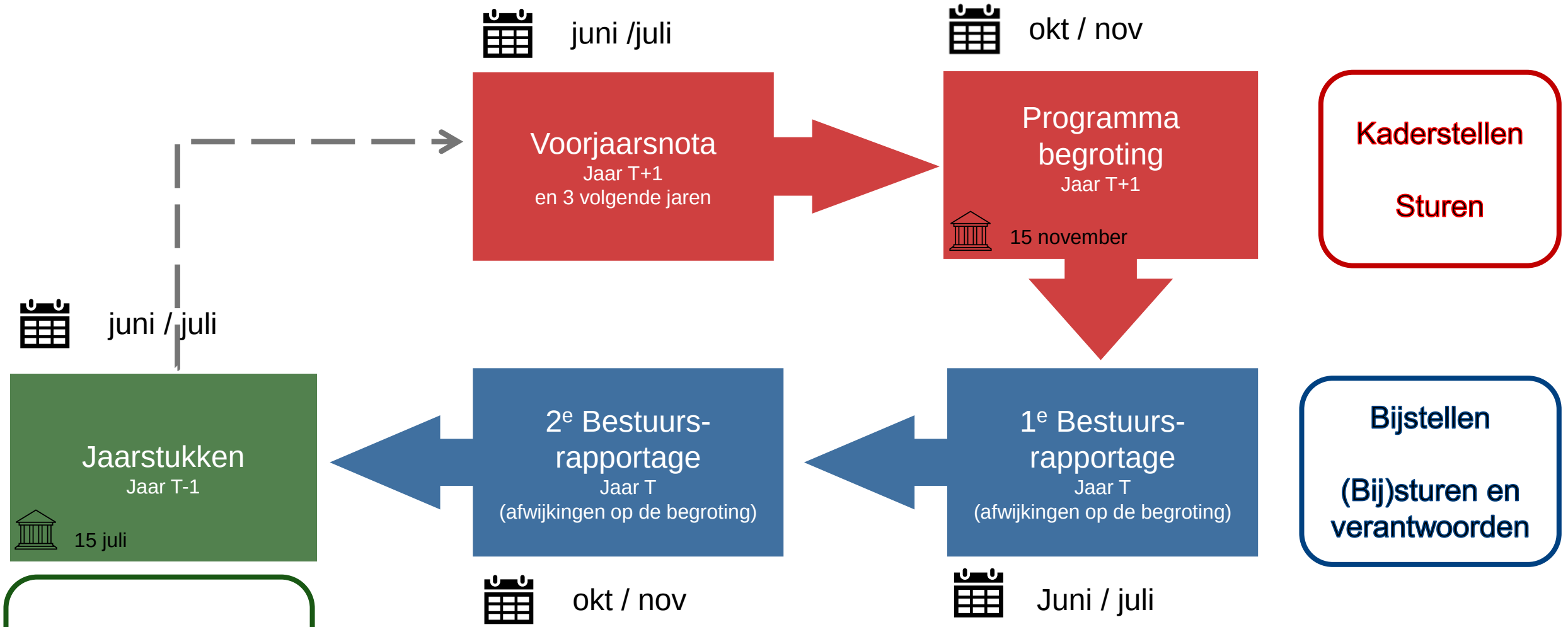
Programma

1. Korte introductie
2. Jaarstukken 2022
3. Voorjaarsnota 2023
4. Meerjarenprogramma Ruimte 2023
5. Ontwikkelingen en voorstellen sociaal domein

Gemeente Utrecht

1. Korte introductie

P&C cyclus

Zie de documenten op https://utrecht.pcportal.nl

Gemeente Utrecht

Focus van de P&C documenten

2022 **Jaarstukken**: terugblik op vorig jaar, wat hebben we in 2022 bereikt en wat heeft dit gekost? Ten opzichte van de vastgestelde doelen uit de Begroting 2022 incl. de bijsturing in de 1e en 2e Bestuursrapportages over 2022.

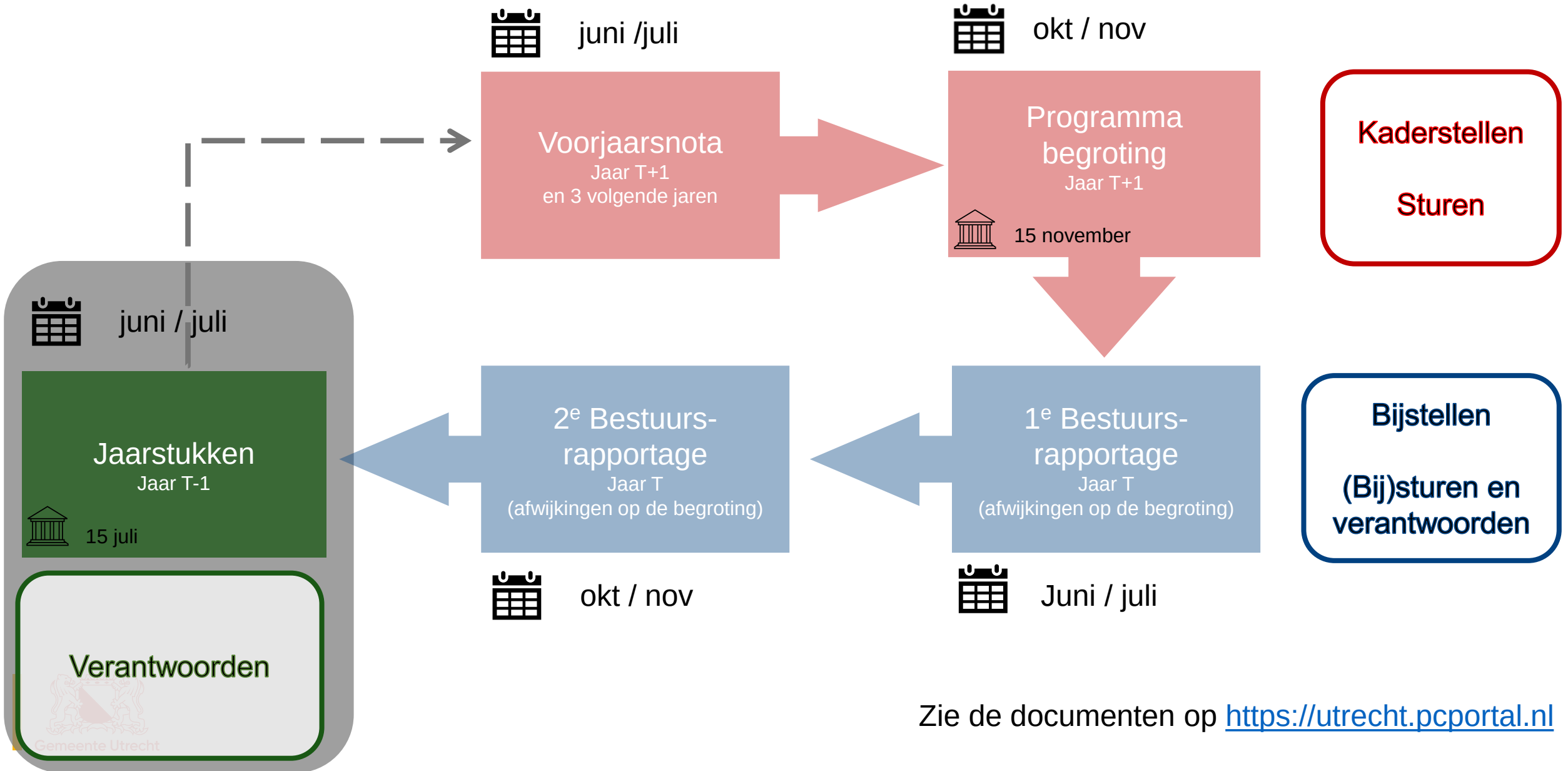
2023 **1e Bestuursrapportage:** bijsturen op het lopende jaar, welke ontwikkelingen voor het jaar 2023 vragen om bijsturing

2024 **Voorjaarsnota**: vooruitkijken naar 2024 en verder, welke ontwikkelingen zien wij, waar is bijsturing gewenst en welke keuzes stelt het college aan de raad voor. Deze keuzes worden vervolgens verwerkt in de Begroting 2024

2. Jaarstukken 2022

Gemeente Utrecht

P&C cyclus

Zie de documenten op https://utrecht.pcportal.nl

Jaarstukken 2022

Verantwoording over de realisatie (t.o.v. de begroting)

Spiegel van de begroting

Beleidsverantwoording (jaarverslag)

- Wat wilden we bereiken?
- Wat hebben we daarvoor gedaan?
- Wat heeft dat gekost?

Financiële positie (jaarrekening)

Op de hoofdlijnen

Meer en specifieke informatie
- Voortgangsrapportages
- Beleidsnota's

Accountantscontrole (verplicht)

Deadline: Jaarstukken 2022 voor 15 juli 2023 naar provincie

Gemeente Utrecht

Highlights 2022

- Laatste coronamaatregelen
- Oorlog in Oekraïne en opvang vluchtelingen
- Energiecrisis en prijsstijgingen
- Utrecht 900 jaar
- Gemeenteraadsverkiezingen, coalitieakkoord en nieuw college
- Financiële consequenties regeerakkoord
- Krapte op de arbeidsmarkt

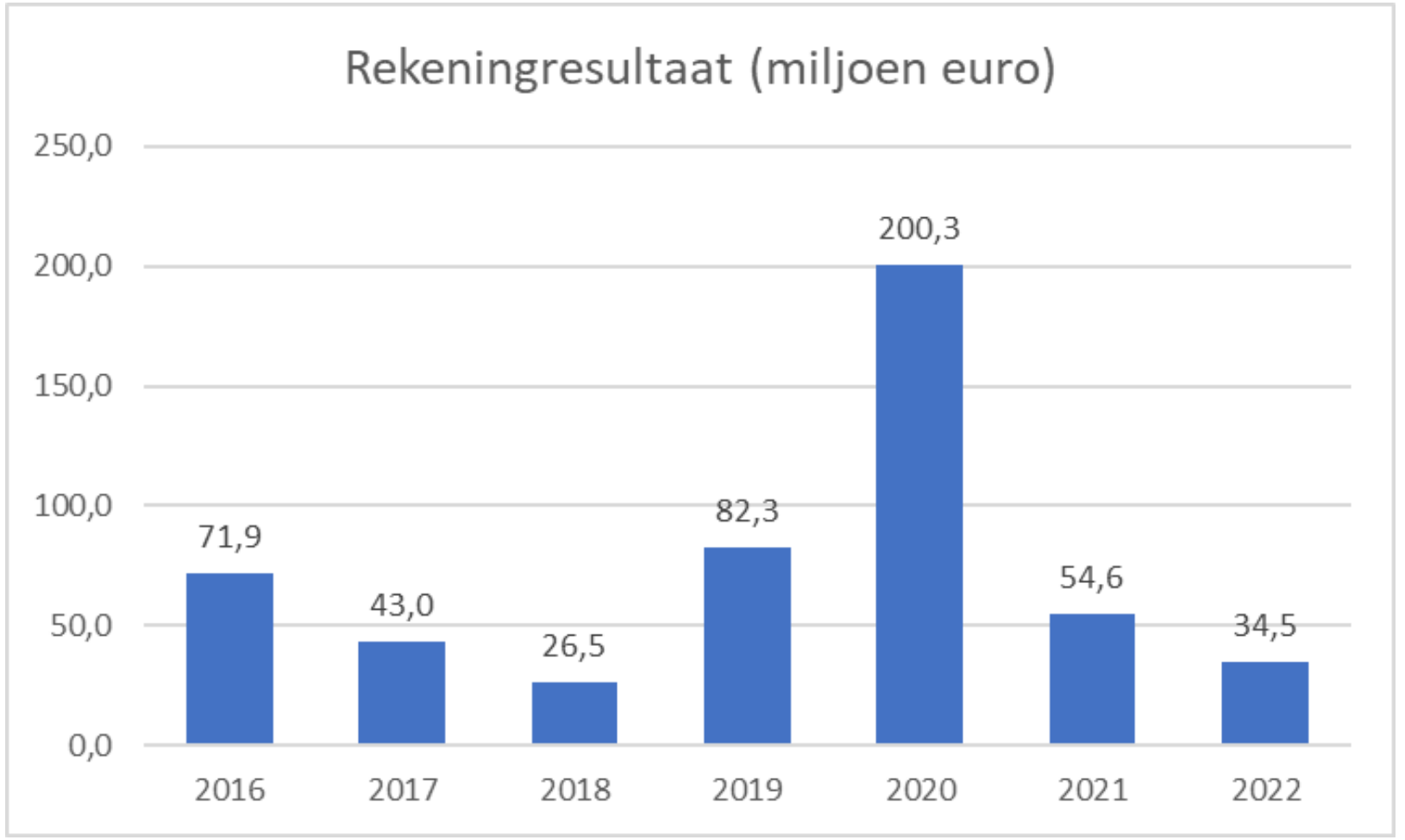
Wat hebben we gedaan?

- Inwoners en ondernemers ondersteund in energiekosten
- Vluchtelingen opgevangen
- Meer groen in straten en buurten gerealiseerd
- 4,6 kilometer riool vervangen
- 19 schoolgebouwen opgeleverd
- Deelhubs met deelfietsen en deelauto’s opgeleverd in Vaartsche Rijn en Krachtenstation
- Plannen vastgesteld voor de Binnenstad, Kanaleneiland en Transwijk en Utrecht Science Park

Rekeningresultaat 2022

- € 34,5 miljoen voordelig (ten opzichte van de gewijzigde begroting)
- Accountantscontrole bijna afgerond
- Zicht op goedkeurende verklaring

Rekeningresultaat in perspectief

- Financiële ruimte 1ste Bestuursrapportage 2022: + 22,6 miljoen euro
- Financiële ruimte 2de Bestuursrapportage 2022: + 8,4 miljoen euro

Gemeente Utrecht

* 1.000.000 EUR

Programma	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil Rekening Begroting
Bewoners en Bestuur	-44,8	-40,0	4,9
Ruimtelijke ontwikkeling,wonen & erfgoed	3,7	-16,7	-20,4
Duurzaamheid	-15,8	-15,1	0,7
Bereikbaarheid	-4,1	-3,4	0,7
Openbare ruimte en groen	-69,8	-69,3	0,5
Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen	-21,5	-23,1	-1,6
Werk en Inkomen	-123,7	-138,1	-14,4
Onderwijs	-93,9	-87,9	6,0
Ondersteuning op maat	-332,0	-321,7	10,3
Volksgezondheid	-27,5	-27,5	0,0
Veiligheid	-58,1	-57,5	0,6
Cultuur	-61,5	-60,2	1,3
Samenleven en Sport	-70,1	-67,0	3,0
Utrechts Vastgoed	-6,5	-2,4	4,1
Algemene middelen	1.097,6	1.102,5	5,0
Overhead	-203,3	-192,5	10,7
Vennootschapsbelasting	-0,3	-1,3	-1,0
Saldo baten en lasten	**-31,5**	**-21,1**	**10,4**
Reservemutaties	**31,5**	**55,6**	**24,2**
Resultaat	**0,0**	**34,5**	**34,5**

Gemeente Utrecht

Aandachtspunten 1

- Energietoeslag leidt tot een nadeel (€ 11 mln) bij Werk en Inkomen (uitvoering) en een voordeel bij Algemene middelen (bijbehorende uitkering Gemeentefonds).
- Hogere lasten bij grondexploitaties waardoor meer onttrekkingen aan reserves (€ 20 mln).
- Ondersteuning op maat: Voordeel begeleid wonen en opvang Oekraïners (€ 10 mln).
- Overhead: Voordeel door doorschuiven van ICT-projecten (€ 11 mln).
- Nieuwe voorzieningen Verlofsparen (€ 1 mln) en Diverse claims (€ 5 mln).

Aandachtspunten 2

- SiSa: 66 regelingen. Verantwoording van specifieke Rijksuitkeringen aan het Rijk gaat via de SiSa-bijlage (Single information, Single audit) bij de jaarstukken (100 beschikkingen; Verantwoording van ruim € 200 miljoen).
- Prijsstijgingen heeft veel aandacht gekregen in 2022 maar is niet vaak de oorzaak van overschrijdingen.
- Planningsoptimisme/onderrealisatie op investeringen nog steeds aandachtspunt.
- Vertraging investeringen door:
  - Personeelstekort
  - Stijgende bouw- en materiaalkosten
  - Planologische procedure

Balans en kengetallen

- Weerstandsratio naar 1,16 (>= 1 is goed)
- Schuldquote naar 60,4% (<100% is goed)
- Solvabiliteitsratio naar 38,2% (<20% is onvoldoende)
- Balans per eind van het jaar (bedragen x € 1 miljoen):

Activa	**2021**	**2022**	**Passiva**	**2021**	**2022**
Vast bezit	1.782,7	1.868,5	Eigen vermogen	852,1	831,0
Vlottend bezit	300,0	307,0	Voorzieningen	63,1	71,3
			Schuld	940,4	984,4
			Overig	227,2	288,8
Totaal	**2.082,7**	**2.175,5**	**Totaal**	**2.082,7**	**2.175,5**

Gemeente Utrecht

Resultaatbestemming 2022

- Beschikbaar stellen van Gemeentefondsuitkering vanuit de September- en Decembercirculaire 2022 (energietoeslag).
- Overheveling van incidentele budgetten die doorlopen in 2023.
- Stortingen in & onttrekkingen aan reserves n.a.v. de jaarrekening.
- Restant betrekken bij Voorjaarsnota 2023.

Te bestemmen resultaat

Rekeningresultaat 2022	**34.521**
A. Beleidsrelevante voorstellen	-30.954
B. Technische voorstellen	598
Nog te bestemmen resultaat	**4.166**

(bedragen x 1.000 euro)

Gemeente Utrecht

Spelregels

A. Beleidsrelevante bestedings- en dekkingsvoorstellen

- Incidentele budgetten die voor een specifiek doel beschikbaar zijn gesteld en die worden overgeheveld naar 2023.
- Toevoegingen aan reserves, anders dan benoemd onder B (technische bestedings- en dekkingsvoorstellen), maar wel op grond van een besluit van de gemeenteraad.
- Aan het einde van het jaar ontvangen Rijksmiddelen voor specifieke doeleinden.

B. Technische bestedings- en dekkingsvoorstellen

- Toevoegingen/onttrekkingen aan vaste activareserves.
- Onttrekking aan bestemmingsreserves conform het doel van de reserve.
- Toevoegingen aan risicoreserves, mits deze het maximum niet te boven gaat.
- Egalisatie van tarieven en leges via de reserve.

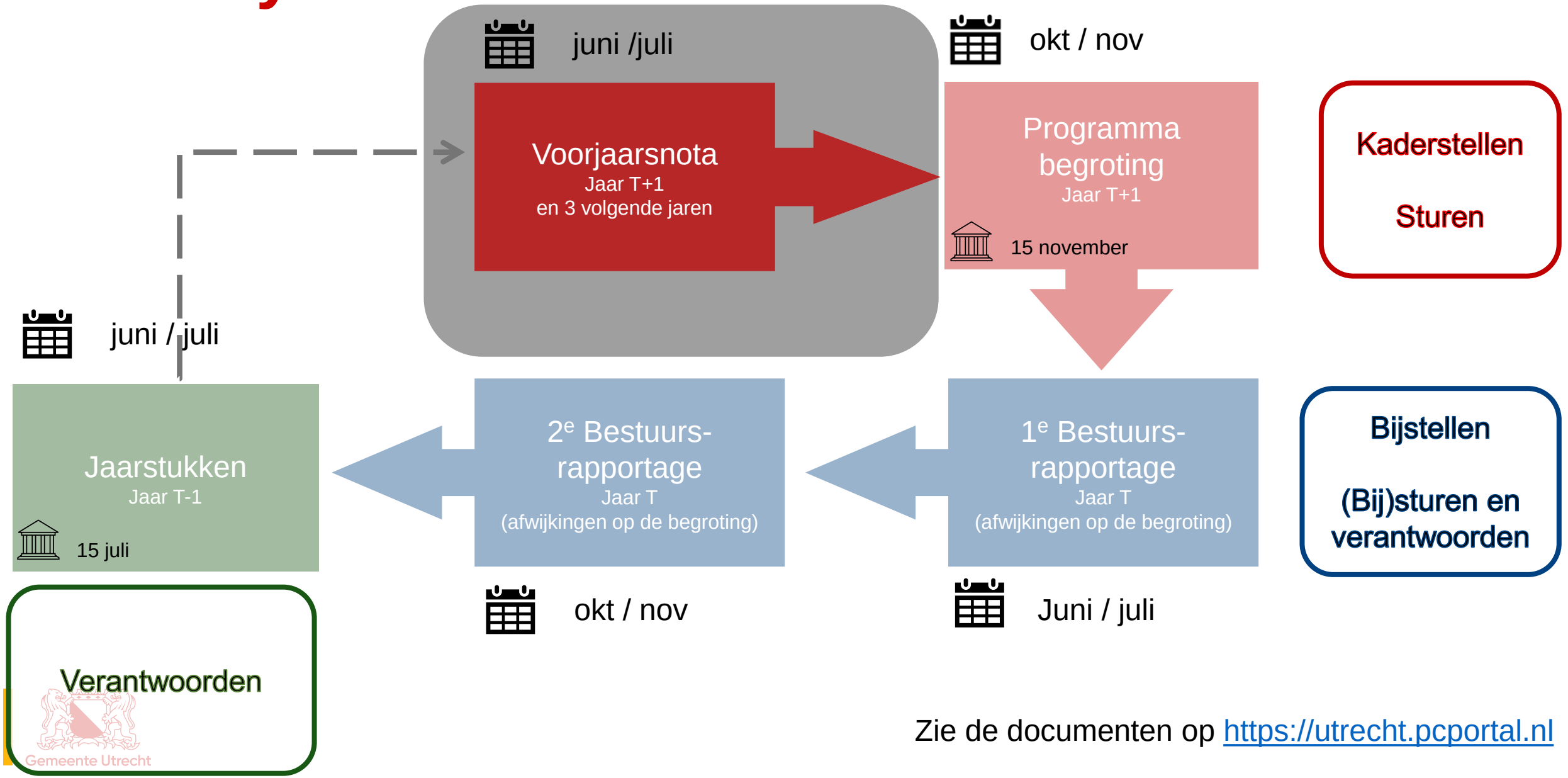
Vervolg

Datum	Activiteit
25 mei	Indienen schriftelijke vragen (9 juni beantwoording)
8 juni	Adviescommissie C&F
20 juni	Commissie VBF
6 juli	Raadsbehandeling

3. Voorjaarsnota 2023

Gemeente Utrecht

P&C cyclus

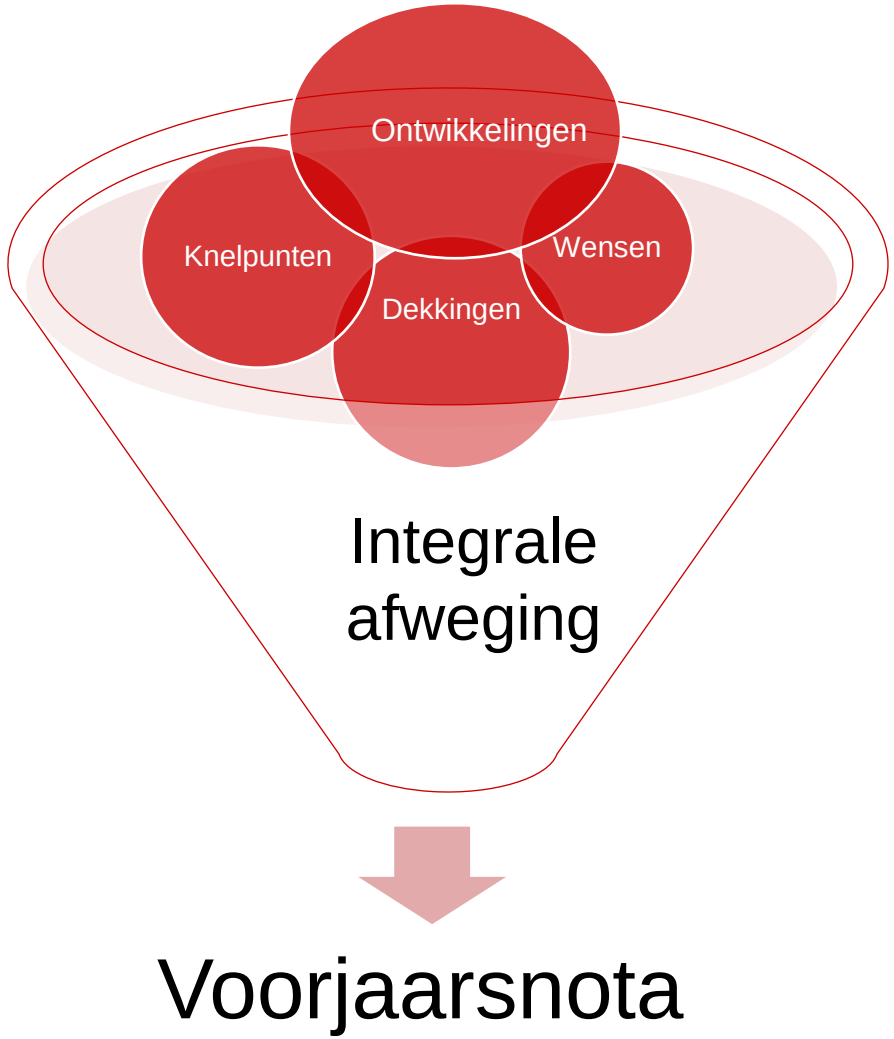
Zie de documenten op https://utrecht.pcportal.nl

Doel van de Voorjaarsnota

Afweging van alle ontwikkelingen
- Maatschappelijk
- Beleidsmatig
- Financieel

➢ Daarbij keuzes op hoofdlijnen maken binnen de wettelijke en financiële kaders

➢ Richting geven voor nadere uitwerking in Begroting 2024-2028 en beleidsnota's

Gemeente Utrecht

Financiële ontwikkelingen en vertrekpunt

- We stevenen af op een tekort van 72 miljoen euro
- Grotendeels verklaard door onzekere inkomsten en stijgende kosten
- Meest impactvolle financiële ontwikkelingen:
  1. Stijgende prijzen en compensatie daarvoor in de nieuwe cao-afspraak (tekort 30 miljoen euro)
  2. Toenemende zorgvraag voor jeugdhulp en Wmo (tekort 21 miljoen euro)
  3. Blijvende onzekerheid over de inkomsten van het Rijk vanaf 2026 en de Hervormingsagenda jeugd (tekort 21 miljoen euro)

Bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	Structureel
Begroting 2023	**0**	**0**	**0**	**0**	**-21.072**	**-21.072**
Ontwikkelingen						
Financiële ontwikkelingen	34.382	23.801	25.570	45.364	17.199	18.510
Prijsstijgingen	-30.459	-29.814	-29.814	-29.814	-29.814	-29.814
Knelpunten	-6.784	-18.871	-22.286	-25.562	-26.984	-26.984
Groeikader	-4.411	-12.878	-12.878	-12.878	-12.878	-12.878
Vertrekpunt financieel beeld	**-7.271**	**-37.761**	**-39.408**	**-22.890**	**-73.549**	**-72.238**

Knelpunten

Onvermijdelijk, onuitstelbaar en onoplosbaar:

Bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	Structureel
Jeugdhulp en Wmo tekort	2.965	10.421	15.066	19.772	21.194	21.194
Jeugdwet en Wmo extra capaciteit	0	1.070	430	0	0	0
Digitaal Kinddossier Jeugdgezondheidszorg	430	250	250	250	250	250
Leerlingenvervoer	680	0	0	0	0	0
Asielopvang	1.060	1.060	0	0	0	0
Meerkosten watergeven	170	170	170	170	170	170
Uitvoering energie maatregelen (EML)	0	3.450	4.450	3.450	3.450	3.450
Toename kosten RUD door stijging cao	0	71	71	71	71	71
Overdracht taken aan RUD per 1 januari 2023	160	160	160	160	160	160
Overdracht taken aan RUD per 1 januari 2024		PM	PM	PM	PM	PM
Uitvoeringskosten Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht (OMU)	100	100	70	70	70	70
Functieherwaardering toezicht en handhaving	819	819	819	819	819	819
Functieherwaardering publieksdienstverlening	400	800	800	800	800	800
Autonome groei plubieksdienstverlening	0	500	0	0	0	0
Totaal knelpunten	**6.784**	**18.871**	**22.286**	**25.562**	**26.984**	**26.984**

Maatschappelijke ontwikkelingen

Diverse crises & oorlog in Oekraïne

- Hoogste inflatie sinds jaren 70
- Tekort materiaal- en grondstoffen
- Krapte op de arbeidsmarkt
- Rijksinkomsten vanaf 2026 onzeker
- Toestroom en opvang vluchtelingen
- Hogere energiekosten

Meest urgent in Utrecht:

- **Toenemende vraag naar zorg**
- **Woningnood**
- **Klimaat**

Belangrijkste maatregelen.

Toegang en betaalbaarheid van de zorg

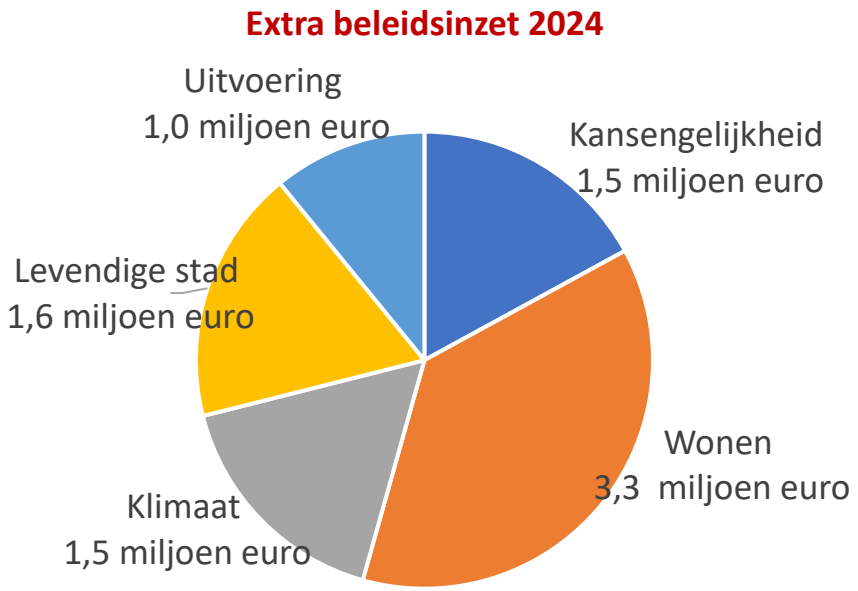
- Groeiende vraag, personeelstekort, knellende wetgeving en uitblijven structurele compensatie Rijk
- Mensen die zorg echt niet kunnen missen, moeten de zorg krijgen die zij nodig hebben.
- In deze voorjaarsnota een voorstel voor de uitgangspunten voor een toekomstbestendig stelsel. Concrete uitwerking bij de programmabegroting

Woningnood

- Er zijn niet genoeg woningen. De woningbouw gaat langzamer, omdat bouwen duurder is geworden. Ook in de bouw is er personeelstekort.
- We nemen maatregelen om het vertragen van de woningbouw tegen te gaan. Zodat er voldoende betaalbare woningen bijkomen.

Extra investeren in opgaven coalitieakkoord (1/2)

Bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	Structureel
Extra inzet voor beleid	**-5.028**	**-5.548**	**-5.301**	**-4.456**	**-4.001**	**-4.001**
Wensen van de raad	**-587**	**-225**	**-225**	**-225**	**-225**	**-225**
Bijdrage aardbeving Turkije en Syrië	*-362*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Democratieprogramma	*-200*	*-200*	*-200*	*-200*	*-200*	*-200*
Raadswissel	*-25*	*-25*	*-25*	*-25*	*-25*	*-25*

Gemeente Utrecht

Extra investeren in opgaven coalitieakkoord (2/2)

Bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	Structureel
Kansengelijkheid						
Tegemoetkoming parkeerkosten lage inkomens	0	704	704	704	704	704
Beweegprogramma op scholen	0	160	200	200	200	200
Modernisering sekswerkbeleid	645	645	645	0	0	0
Continuering omscholingsregeling	240	0	0	0	0	0
Beleidsrijker maken verordening huisvesting scholen	0	0	42	42	42	42
Klimaat						
Elektrificatie eigen vloot	0	0	250	250	250	250
Netcongestie	0	880	880	880	0	0
Investeringsvragen warmte, water en energie	0	600	600	600	600	600
Levendige stad						
Toelage toezichthouders en handhavers	942	942	0	0	0	0
Locatieprofielen evenementen	0	100	100	100	100	100
Kostprijsdekkende huur en beheer Domplein 4	0	200	200	0	0	0
Exploitatiesubsidie Jongerencultuurhuis Leidsche Rijn	0	0	425	425	425	425
Exploitatiesubsidie Wijkcultuurhuis Merwedekanaalzone	0	0	0	0	425	425
Ondernemer Centraal	2.540	0	0	0	0	0
Vitale winkelgebieden en transformatie binnenstad	253	204	0	0	0	0
Sporthal Vleuten de Meern	0	0	605	605	605	605
Verwijderen bijplaatsingen bij ondergrondse inzamelpunten	150	150	150	150	150	150
Uitvoering						
Burgerberaad	58	464	0	0	0	0
Opgave Inclusie & Diversiteit voor de interne organisatie	200	500	500	500	500	500
Totaal wensen	**5.028**	**5.548**	**5.301**	**4.456**	**4.001**	**4.001**

Naar een begroting in evenwicht

Bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	Structureel
Vertrekpunt financieel beeld	**-7.271**	**-37.761**	**-39.408**	**-22.890**	**-73.549**	**-72.238**
Extra inzet voor beleid	-5.028	-5.548	-5.301	-4.456	-4.001	-4.001
Wensen van de raad	-587	-225	-225	-225	-225	-225
Tekort financieel beeld	**-12.886**	**-43.535**	**-44.933**	**-27.570**	**-77.775**	**-76.464**

Uitgangspunten

- meerjarig sluitende begroting met voldoende buffer voor risico's
- Focus op de drie grote opgaven: kansengelijkheid, wonen en klimaat
- Scherper aan de wind zeilen: realistisch begroten en risico's inschatten
- Bij tekort nadrukkelijk ook kijken naar ambities uit het coalitieakkoord
- Geen lastenverhoging

Uitwerking financiële strategie

Financiële strategie

I. Risico inschatting m.b.t. verwachte inkomsten Rijk
II. Extra compensatie inflatie 2022
III. Bijsturen op de begroting

Bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	Structureel
Tekort financieel beeld	**-12.886**	**-43.535**	**-44.933**	**-27.570**	**-77.775**	**-76.464**
Uitwerking financiële strategie						
Verwachte rijksinkomsten	11.112	20.432	22.222	24.936	48.498	51.598
Extra indexatie inflatie 2022	-10.100	-1.309	191	-309	-309	-309
Bijsturen op de huidige begroting	9.573	11.342	19.449	24.396	26.575	25.175
Begroting financieel beeld	**-2.301**	**-13.070**	**-3.071**	**21.453**	**-3.011**	**0**
Kasschuif	2.301	13.070	3.071	-21.453	3.011	0
Saldo Voorjaarsnota	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

I Risico-inschatting

Onzekerheid over inkomsten vanuit Rijk. We verwachten dat er nog middelen komen. Een extra inschatting is gemaakt voor:

- **Inkomsten Rijk vanaf 2026:**
  - Reële compensatie voor uitvoeren van onze taken en (gezamenlijke) opgaven
  - Inschatting is hoger dan toekenning in voorjaarsnota van het Rijk
- **Hervormingsagenda jeugd** o.b.v. inschatting principeakkoord
- **Verwachte verhoging prijsstijging gemeentefonds** o.b.v. ontwikkeling inflatie
- **Verwachte nacalculatie BTW-fonds** o.b.v. inschatting voorgaande jaren

Bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	Structureel
Inkomsten Rijk vanaf 2026	0	0	0	0	23.352	26.452
Hervormingsagenda jeugd	0	1.596	2.886	5.600	5.810	5.810
Ontwikkelingen bestaand beleid gemeentefonds	11.112	18.836	19.336	19.336	19.336	19.336
Totaal risico inschatting	**11.112**	**20.432**	**22.222**	**24.936**	**48.498**	**51.598**

Daarnaast kijken we scherper naar **planningsoptimisme**, waarmee ruimte ontstaat voor knelpunten en ambities

II Extra compensatie inflatie

De inflatie in 2022 was historisch hoog

- Ook de kosten voor de uitvoering van onze taken neemt daardoor toe
- Onze huidige begrotingssystematiek houdt daar onvoldoende rekening mee

Beperken impact inflatie 2022

- Na verhoging van de indexatie in Begroting 2023 zijn de prijzen doorgestegen
- Daarom compensatie voor de stijging van de laatste maanden van 2022
- Voor een meerjarenbegroting die toereikend is om huidige taken uit te voeren
- Daarmee worden knelpunten nu en in de toekomst voorkomen of verlaagd, zoals:
  - Financieel tekort bibliotheek
  - Contributie Vereniging Nederlandse Gemeenten
  - Verlaging knelpunt leerlingenvervoer
  - Verlaging ingroeipad hervorming Wmo
  - Prijsstijgingen in het meerjarenplannen: onderwijs en vastgoed

II Bijsturen op de huidige begroting 1/2

Kostendekkende tarieven: 3,7 miljoen euro

- Doorberekenen hogere onvermijdelijke kosten aan leges en vergunningen
- Doorberekenen energiebesparende maatregelen aan huurders o.b.v. lagere energiekosten

Aanpassen bestaande budgetten: 20,2 miljoen structureel (overzicht op volgende sheets)

- Houdbare zorg voor jeugd en Wmo (15,3 miljoen)
- Scherper richten beleidsbudgetten (3,3 miljoen euro), zoals invulling middelen coalitieakkoord en parkeerexploitatie, verlagen budget mobiliteit
- Verminderen inzet handhaving en klantcontactcentrum (0,5 miljoen)
- Aanscherpen begroting aan ontwikkeling (1,0 miljoen), zoals extra inkomsten dividend en boetes
- Incidentele inzet uit bijv. MPB (5 miljoen), reserve riolering (4,6 miljoen) handhavings- en zorgbudgetten Zandpad (1,9 miljoen)

Verlagen ambities uit het coalitieakkoord: 2,1 miljoen euro

- Cultuur (0,3 miljoen)
- Economische zaken (0,1 miljoen)
- Digitale weerbaarheid (0,5 miljoen)
- Natuureducatie (0,3 miljoen)

III Bijsturen op de huidige begroting (2/3)

Bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	Structureel
Taakstelling Jeugdwet en Wmo	**0**	**5.125**	**7.680**	**14.172**	**15.384**	**15.384**
MPR: Vrijval duurzame mobiliteit	**1.000**	**1.250**	**1.850**	**2.050**	**2.250**	**850**
Inzet uit programma's en reserves						
Vrijval reserve riolering	4.600					
Inzet ruimte parkeerexploitatie	396	1.100	704	704	704	704
Inzet budget Jongerencultuurhuis Leidsche Rijn	0	0	200	200	200	200
Inzet programmareserve wijkvoorzieningen	0	0	225	0	0	0
Inzet programmareserve wijkvoorzieningen	0	0	0	0	425	100
Prioriteren sporthal Vleuten de Meern boven sporthal Voordorp (in de tijd)	0	0	0	0	605	605
Invulling budget programma Energietransitie	0	350	350	350	0	0
Inzet middelen verduurzaming Stadskantoor	0	0	1.000	0	0	0
Verminderen inzet en taakstelling						
Verlagen niveau van dienstverlening klant contact centrum	0	200	200	200	200	200
Verminderen inzet handhaven en toezicht	0	200	200	200	200	200
Taakstelling Programma Utrechts Vastgoed	0	100	100	0	0	0
Taakstelling Overhead vierkant	0	100	100	100	100	100

III Bijsturen op de huidige begroting (3/3)

Bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	Structureel
Invulling coalitieakkoord						
Invulling ‘Verdichten en verduurzamen bedrijventerreinen via OMU’	100	100	70	70	70	70
Invulling 'Uitvoeringsmiddelen programma economie'	0	50	50	50	50	50
Invulling 'Inzet middelen top cultuur'	0	0	0	225	225	500
Invulling 'Groei middelen programma Cultuur'	0	0	0	0	0	50
Invulling 'Impuls sport'	0	100	200	200	200	200
Aanpassen begroting aan prognose						
Aanpassen begroting aan prognose Boetes Inspectie Kinderopvang	150	150	150	150	150	150
Verlagen budget voormalig personeel aan prognose	100	100	100	100	100	100
Verlagen kosten gladheidsbestrijding naar prognose	170	170	170	170	170	170
Verhogen budget dividend aan prognose	0	250	250	250	600	600
Incidentele middelen						
Incidentele ruimt uit programma Volksgezondheid	180	0	0	0	0	0
Incidentele inkomsten COA voor hogere asielopvang	142	142	0	0	0	0
Motie 2022/25 Steun ondernemers vanuit Tonk	1.300	0	0	0	0	0
Inzet budget Toezicht en Handhaving Nieuwe Zandpad	425	425	425	0	0	0
Inzet subsidiebudget Hulpverlening Zandpad	220	220	220	0	0	0
Inzet middelen van het Utrechts Sportakkoord	0	60	0	0	0	0
Verlaging spaarbedrag 2025 en 2026 (ca 50%) reserve Zwembaden	0	0	605	605	0	0
Totaal	**8.783**	**10.192**	**14.849**	**19.796**	**21.633**	**20.233**

4. MeerjarenProgramma Ruimte 2023

Gemeente Utrecht

4. Ontwikkelingen en voorstellen Sociaal domein

Gemeente Utrecht

Landelijk beeld

Gemeente Utrecht

Conclusies

Financieel, personeel en maatschappelijk onhoudbaar

Meer personeel en meer doelmatigheid niet duurzaam

Groei van zorg begrenzen door beter te kiezen

Gemeente Utrecht

WRR

Beeld Utrecht

Gemeente Utrecht

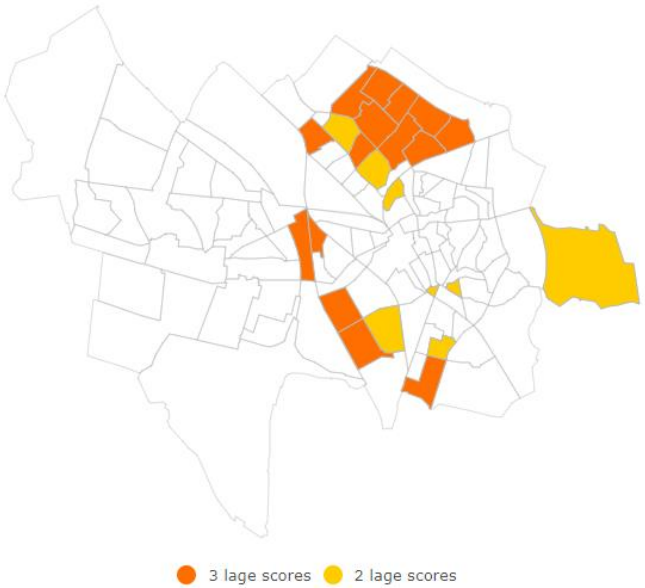

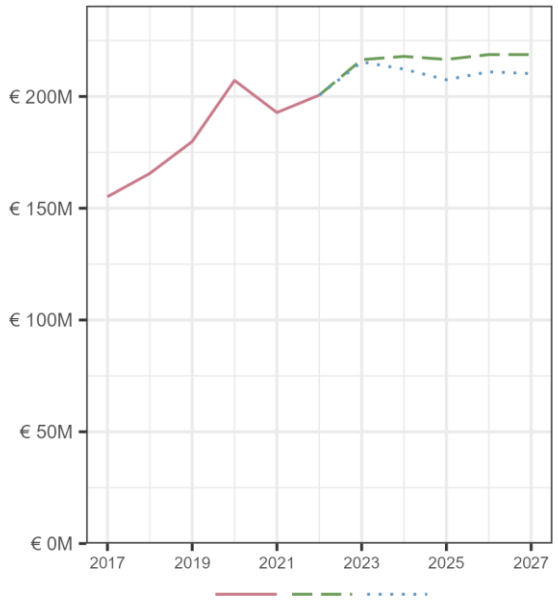
Kinderen en jongeren geven een signaal af

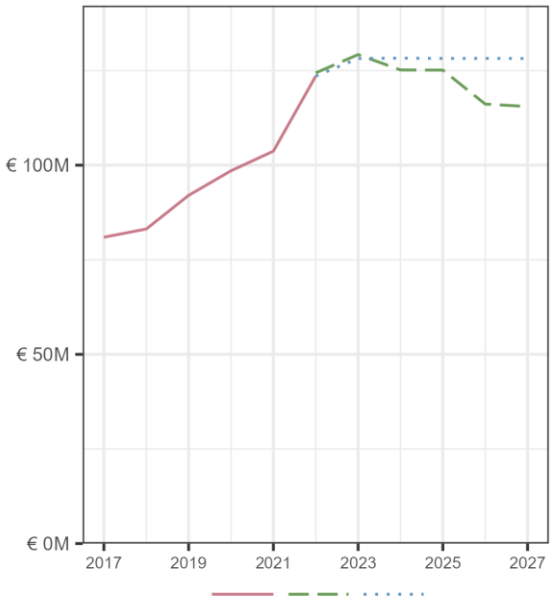
In het eerdere essay zagen we dat epidemiologische gegevens geen sterke stijging laten zien van psychische problemen bij jongeren. Daarin zat dus niet de oorzaak van het toenemend zorggebruik, zo stelden we. Recente studies laten zien dat het met het leeuwendeel van de kinderen en jongeren nog steeds goed gaat. Maar steeds meer van hen geven het signaal af: ‘Ik gedij niet goed’. De coronapandemie is geen sluitende verklaring van die groei: het gaat om een langjarige ontwikkeling die steeds duidelijker wordt. Dit dwingt ons tot nadenken. Hoe komt het dat het welbevinden van steeds meer kinderen en jongeren in de knel lijkt te komen?

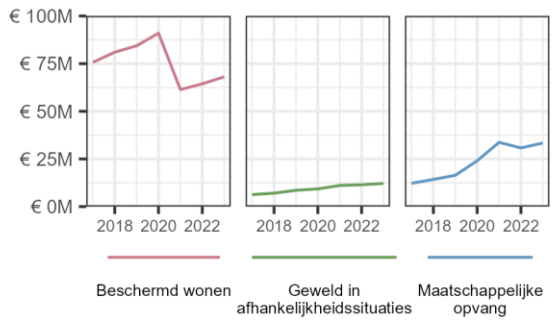
Selectie van buurten die laag scoren op sociaal-economische status, leefbarometer en stapelingsanalyse

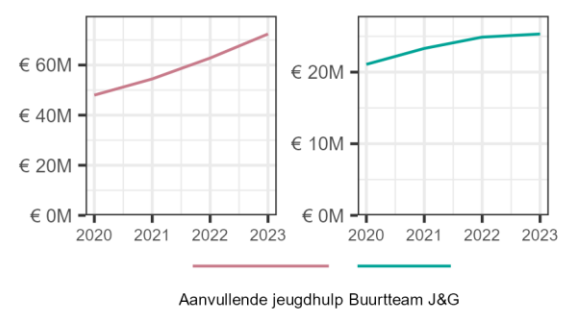

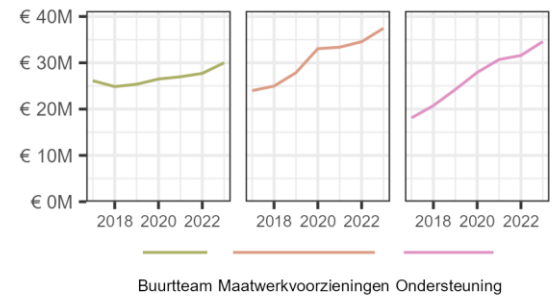
Gemeente Utrecht

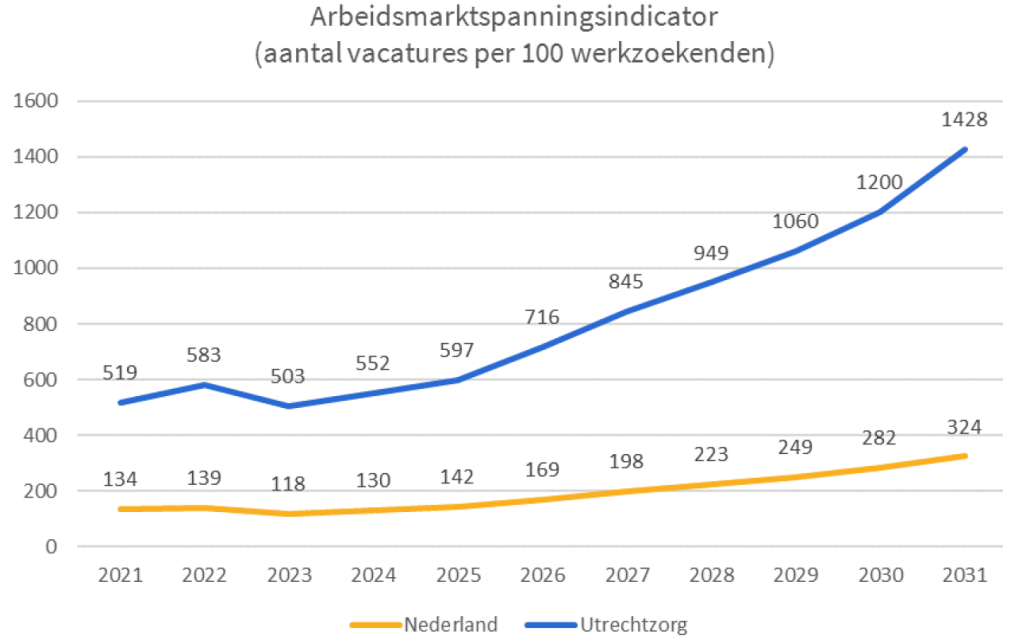

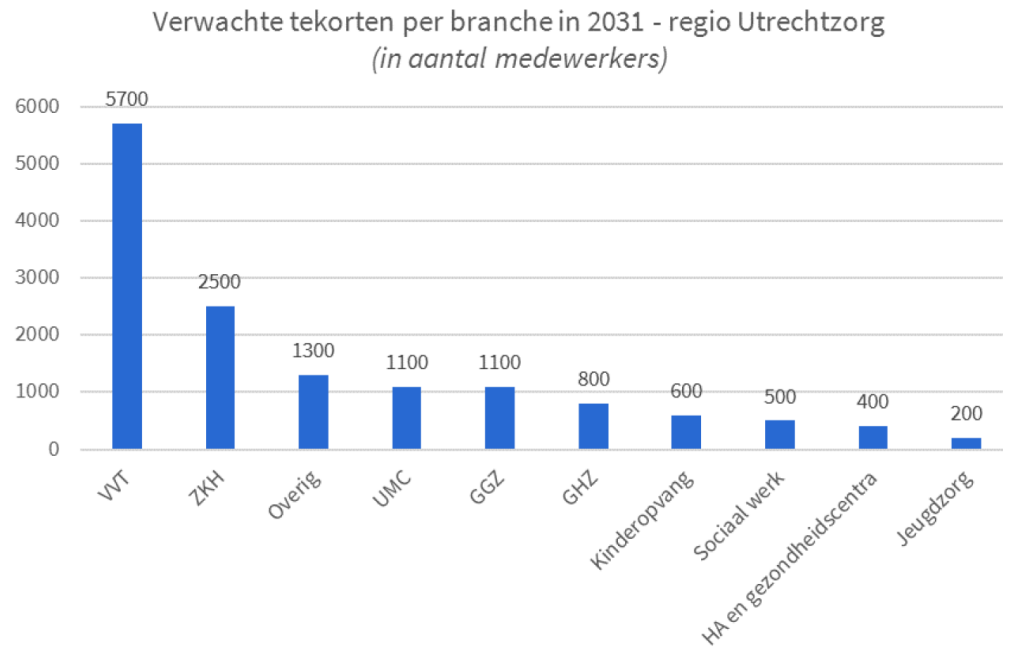

Gemeente Utrecht

Rijksoverheid

Gemeente Utrecht

Nu kiezen

Gemeente Utrecht

WRR pijlers

Versterk het maatschappelijk draagvlak voor scherpe keuzes

Maak scherpere politieke keuzes voor houdbare zorg

Versterk het uitvoerend vermogen

Gemeente Utrecht

College VJN
Nu kiezen voor de toekomst

Samen aan de slag

Inhoudelijke aanpak

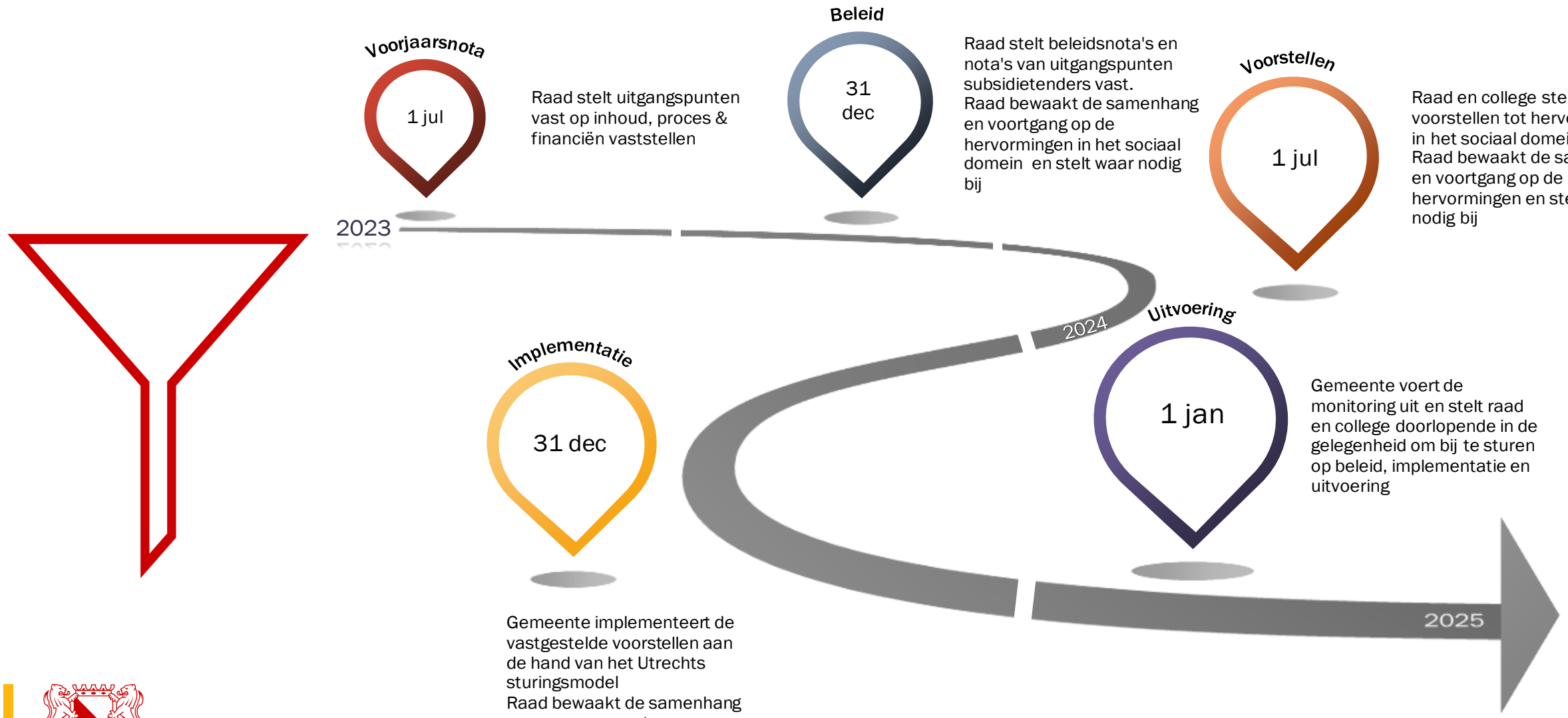
Financieel ingroeipad

Gemeente Utrecht

Samen aan de slag

1. De gemeenteraad zit aan het stuur. Bijsturing kan noodzakelijk zijn naar aanleiding van bijvoorbeeld bijgestelde (financiële) kaders vanuit het rijk. De P&C-cyclus (begroting 2024, voorjaarsnota 2024 etc.) biedt de raad de mogelijkheid tot deze bijsturing.
2. Samen met onze partners in de stad en regio gaat de gemeente aan de slag op basis van partnerschap en rekenschap. Daarbij staat de opgave centraal, werken we vanuit de gedeelde waarden, biedt de gemeente heldere kaders en randvoorwaarden, en stuurt de gemeente op de uitvoeringspraktijk met data en informatie en door samen te leren.
3. Inwoners en cliëntvertegenwoordigers geven samen met ons de aanpak en de voorstellen vorm, zodat ook de inspraak, ervaring en participatie geborgd is.
4. We richten een slagvaardig proces in om snel met elkaar te komen tot een gedragen set van maatregelen en vervolgens een daadkrachtige realisatie. Dit vereist ook een sterke (programma)organisatie.

Samen aan de slag

Gemeente Utrecht

Inhoudelijke aanpak

1. Inhoudelijke agenda

2. Maatschappelijke dialoog

3. Rijksagenda

Inhoudelijke agenda

1. Onze inzet richt zich op het wegnemen van de oorzaken die leiden tot behoefte aan zorg en ondersteuning. Daarbij ontzien we in onze keuzes zoveel als mogelijk de maatregelen en basisvoorzieningen, die de behoefte aan zorg of ondersteuning helpen voorkomen.
2. Ongelijk investeren voor gelijke kansen is het uitgangspunt bij het inzetten van de beperkte middelen voor de inwoners en buurten die dit het hardst nodig hebben. We bieden een hoogwaardige basis van voorzieningen op het gebied van onderwijs, sport, bestaanszekerheid en publieke gezondheidszorg. Bij het inrichten van de sociale basis, basiszorg en aanvullende zorg, sluiten we aan bij de ondersteuningsvragen in wijken en kijken we naar het draagvermogen in de wijken. Het uitgangspunt bij het vormgeven van zorg is collectief en groepsgericht waar dat kan, individueel waar nodig.
3. We gaan kijken hoe we de zorg en ondersteuning in de stad en in de wijken simpeler kunnen organiseren. We doen dit bijvoorbeeld na afloop in 2025 van de huidige subsidietenders voor de buurtteams en de sociale basis (hierbij nemen we de lessen uit de Tussenevaluatie mee).
4. We stoppen met pilots, tijdelijke programma's en regelingen die geen structurele bijdrage leveren aan het verbeteren van de uitvoeringspraktijk. Nieuwe pilots, programma's en initiatieven starten we alleen als vooraf duidelijk is hoe ze structureel bijdragen aan de dagelijkse uitvoeringspraktijk. Kortom, wij organiseren volle focus op structurele verbetering van de uitvoeringspraktijk.
5. We zetten in op 100% compensatie vanuit het Rijk op de 'extra' Utrechtse inzet boven op het wettelijk minimum. Gaat de compensatie niet door, dan beoordelen we de 'extra' inzet volgens de redeneerlijn van uitgangspunten 1 t/m 4.

Maatschappelijke dialoog

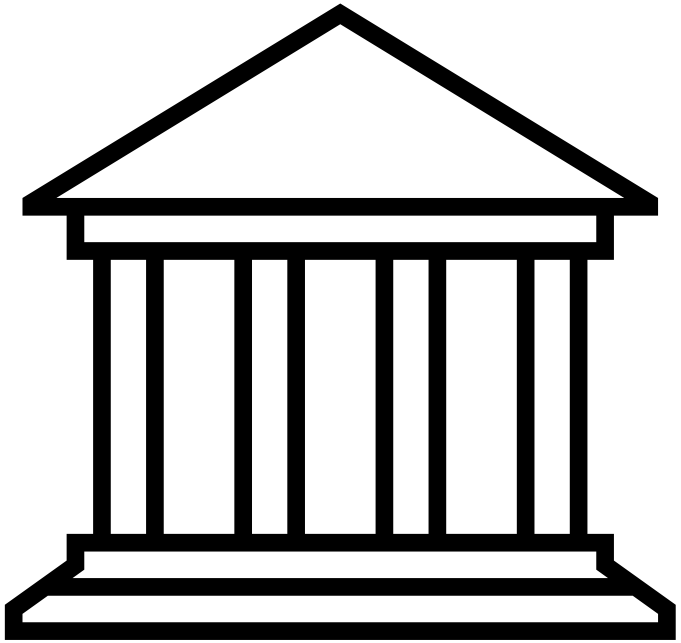
We verkennen met de raad de mogelijkheid voor een brede maatschappelijke dialoog met inwoners, ondernemers en partners uit de stad en in de regio.

Deze dialoog raakt wat ons betreft verschillende sectoren, zoals zorg, onderwijs, energie, horeca, rijksoverheid (regelingen en toeslagen), vastgoed en woningcorporaties, sportverenigingen, kunst en cultuur, etc..

De maatschappelijke dialoog richt zich op de uitwerking van het gezond stedelijk leven in de stad. De gemeenteraad neemt het voortouw in deze dialoog door heldere standpunten in te nemen op gevoelige kwesties zoals de focus op cognitieve vaardigheden op scholen, gebruik van social media en mobieltjes onder volwassenen en kinderen, belang van gezonde voeding op de vereniging en in de school, schulden etc..

Aandachtspunt bij deze dialogen is dat we de juiste mensen aanspreken en geen perverse effecten creëren, doordat bepaalde kwetsbare groepen zich aangesproken voelen.

Rijksagenda

1. Als gemeente staan wij dichtbij inwoners en voeren de regie over de lokale basisinfrastructuur in het sociaal domein en de fysieke leefomgeving.
2. We worden geconfronteerd met een landelijk stelsel van wetten, jurisprudentie, tijdelijke programma’s en regelingen die de dagelijkse uitvoeringspraktijk en daarmee de inwoner niet altijd helpt.
3. Voor onze aanpak is het noodzakelijk dat het Rijk de randvoorwaarden schept die onze dagelijkse uitvoeringspraktijk ondersteunen en faciliteren. Dit vraagt van ons een actieve lobby en soms het lef om keuzes te maken of maatregelen door te voeren die misschien niet helemaal goed passen in het wettelijk kader.
4. Onderwerpen die wij op de Rijksagenda zetten zijn een eerlijke verdeling van opvang en wonen voor aandachtsgroepen, voldoende bestaans- en rechtszekerheid en loon bij werk, basisvoorzieningen kinderopvang en voorschool, kansengelijkheid in het onderwijs, ruimte voor dichtbij sporten en bewegen en maatschappelijke ondersteuning naar financieel draagvermogen.

Financiële uitgangspunten

1. In lijn met het voorlopige onderhandelingsresultaat Hervormingsagenda jeugd nemen wij voor het tekort jeugd vanaf 2026 een risico van 35% (dit is gebaseerd op de financiële afspraak van 650 miljoen euro op een totaal ambitieniveau van 1 miljard).
2. Voor de Wmo gaan wij uit van een ingroeipad van twee jaar. Op de Wmo starten we direct na de vaststelling van de voorjaarsnota met het proces om samen met partners en inwoners te komen tot maatregelen die leiden tot een besparing in 2025 en volgende jaren.

	2023	2024	2025	2026	2027	Structureel
Taakstelling Jeugdwet						
Tekort Jeugdwet	-2.965	-4.721	-5.966	-12.072	-12.694	-12.694
Ingroeipad voorlopige hervormingsagenda	0	1.596	2.886	0	0	0
Risicobereidheid Jeugdwet	0	0	0	5.600	5.810	5.810
Taakstelling Jeugdwet	**-2.965**	**-3.125**	**-3.080**	**-6.472**	**-6.884**	**-6.884**
Taakstelling Wmo						
Tekort Wmo	0	-5.700	-9.100	-7.700	-8.500	-8.500
Ingroeipad Wmo	0	3.700	4.500	0	0	0
Taakstelling Wmo	**0**	**-2.000**	**-4.600**	**-7.700**	**-8.500**	**-8.500**
Taakstelling overig						
Leerlingenvervoer*	0	-545	-550	-550	-550	-550
Normering sporthallen schoolgebruik*	0	0	0	-42	-128	-128
Taakstelling overig	**0**	**-545**	**-550**	**-592**	**-678**	**-678**
Totaal						
Taakstelling Jeugdwet	-2.965	-3.125	-3.080	-6.472	-6.884	-6.884
Taakstelling Wmo	0	-2.000	-4.600	-7.700	-8.500	-8.500
Taakstelling overig	0	-545	-550	-592	-678	-678
Dekking uit de Algemene middelen	2.965					
Taakstelling totaal **	**0**	**-5.670**	**-8.230**	**-14.764**	**-16.062**	**-16.062**